

הוסן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף כ"ג ע"א

הנהנה מחבירו, וע"י זה חבירו נזוק האם יכול לסלקו?

בשאר נזקים	בקוטרא ובית הכסא	
לא יכול לסלקו	יכול לסלקו	מוחזק ג' שנים ¹
יכול לסלקו	יכול לסלקו	אינו מוחזק ג' שנים
לא יכול לסלקו	לר"ת: יכול לסלקו לתוס': לא יכול לסלקו	(תוס') יש עדים שהקנה לו ²

הבונה שובך או מצודה ליונים, כמה ירחיק במקומות דלהלן? [תד"ה והתניא].

כמה ירחיק מיוני חבירו?	כמה ירחיק שובך מהעיר?	
שלושים ריס	חמישים אמה	במדבר
שלושים ריס	חמישים אמה לכל רוח ³	בישוב זרעים ושדות
אפי' מאה מיל לא	חמישים אמה לכל רוח ³	בישוב כרמים ושובכים ⁴

¹ וראה בתד"ה והא, שלריב"ם מיירי שבא בחזקה בלא טענה, והיינו שאינם טוענים שקנו זכות תשמיש זה, אלא שאומרים שלא מחו בהם ג' שנים. אולם לתוס' לא ניחא בפ"י זה, וס"ל שחזקה זו מועילה רק עם טענה שטוען שקנה, וכ"כ הרשב"א (מוסד הר"ק עמ' שצ"ג) לדעתם, ועי"ש (בעמ' שצ"ד) שהאריך לבאר לפי"ז מה טענת רב יוסף. וראה עוד ברמב"ם פ"א משכנים הל' ד' שדעתו כסברא ראשונה, ועי' במגיד משנה שם.

² ראה בתד"ה אין, שס"ל לר"ת שאפי' אם יש עדים (או שטר) שהקנה לו יכול לחזור בו ולומר שהקנה בטעות. ונראה דכל דברי ר"ת הם דוקא בקוטרא ובית הכסא, דהא הסיקה הגמ' שרק על זה נאמר דאין חזקה לנזיקין, וא"כ גם חידוש ר"ת להשוות ראייה לחזקה, הוא רק בזה.

³ דמלבד שיש לנו לחוש שלא יזיקו בעיר, יש לחוש שלא יזיקו בשדות, ולכך לא סגי להרחיק רק ברוח שמצד העיר אלא צריך להרחיק לכל רוח. אולם לאחר נ' אמה אף ששטין אינם מזיקין, כיון שכבר מלאו כריסם בחמישים אמה. ולר' יהודה דמתניתין צריך להרחיק בית ארבעה כורין.

⁴ והיינו בשובכים שלו או שובכים של כנעני, דאל"כ בין כה אסור דגוזל יוני חבירו.

הוסן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף כ"ג ע"ב

חלל הנמצא בין שתי ערים, האם ומהיכן יביאו עגלה ערופה?

ביושבת בין ההרים	באינה יושבת בין ההרים	
בערים שוות	מהקרובה יותר	אין מביאות ⁵ לרמב"ם: מהקרובה יותר ⁶
באינם שוות	מהגדולה יותר	אין מביאות ⁵ לרמב"ם: מהגדולה יותר ⁶

ניפול הנמצא באופנים דלהלן, למי הוא שייך?

מפריח	מדדה	
של בעל שובך ⁷	תוך נ"י אמה: של בעל שובך חוץ לנ"י אמה: של מוצאו	ליכא שובך אחרינא דנפיש
של מוצאו ⁸	תוך נ"י אמה: של בעל שובך חוץ לנ"י אמה: של מוצאו	איכא שובך אחרינא דנפיש

ניפול הנמצא בין שתי שובכות וקרוב לאחד מהן, מה דינו?

מפריח	מדדה	
של מוצאו ¹⁰	בתר הרוב ⁹	אחד מהם גדול יותר
של מוצאו ¹⁰	בתר הקרוב ⁹	שניהם שוים

⁵ כיוון דאזלינן בתר רובא דעלמא [והם עוברי דרכים ולא מעיר מסויימת], וכן פסק היד רמ"ה אות פ"ו.

⁶ הרמב"ם בפרק ט' מרוצח הלי' ו' לא הביא דין זה, וכתב הכס"מ דהטעם דפשיטא דלא אזלינן בתר רובא דעלמא דהרי התורה אמרה קרובה, ואם נלך בתר רובא דעלמא נמדוד תמיד מן העיר הגדולה בעולם [ומה שכאן בשתי ערים אמרנו שאזלינן בתר הרוב, הוא כששתיהם סמוכות לחלל רק אחת קרובה יותר והשניה גדולה יותר, בזה אזלינן בתר הרוב]. והתרצן שהשיב ביושבת בין ההרים השיב לפי הבנת המקשן אף שאין זה אמת, וראה באורך בנחל איתן סי' ו' אות ח'.

⁷ כך הסיקה הגמ' דבדליכא ודאי ממנו נפל במפריח.

⁸ וכתבו בתד"ה ואי, דמיירי שההוא דנפיש של הפקר או כותים.

⁹ ואין חילוק בין תוך נ"י לחוץ נ"י, דהעמידה הגמ' בדף כ"ד רע"א שמיירי בשביל של כרמים, ועיי' כרמים מדדה יותר מנ"י אמה [אבל בלא כרמים המדדה לא יכול לצאת יותר מנ"י אמה]. וכאן אין לחוש לרובא דעלמא, דאפרוח לא מדדה למרחוק באופן שאם יחזיר ראשו לא יראה קינו, וכאן הכרמים מפסיקים בינו ובין השובכים דעלמא ולכך יש לנו ללכת אחר השובכים הסמוכים לכאן.

ואם אחד גדול מהשני אזלינן בתר הגדול, ואם שוים אזלינן בתר הקרוב יותר.

¹⁰ דהיות שיתכן שבא מרובא דעלמא דהא הוא מפריח. ואין חילוק אם נמצא תוך נ"י או מחוץ לנ"י.